

Sayı: 32657917-610-104191
Konu: Soru Önergesi(7/37111)

10/07/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 23/01/2013 tarih ve 31853594 610-2-7225-574 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan; Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Duran BULUT tarafından Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih edilen ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde yazılı olarak cevaplandırılması tensip edilen 7/37111 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Ayşenur İSLAM
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi Cevabı

DAĞITIM :

Gereği: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Bilgi: Başbakanlığa

Güvenli Elektronik İmza
Aş ile Aynıdır
11.7.2014
Mürsel YILMAZ
Bilgisayar İşletmeni

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

İlgili soru önergesinde;

“Ülkemizde 8 milyon dolayında engelli vatandaşımız bulunmaktadır. Bu rakam ülkemizde her yüz kişiden on birinin çeşitli sebeplerle fiziksel, zihinsel, ruhsal ya da sosyal yönden kendi kendine yetemeyecek durumda olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu denli yüksek oranda engelli vatandaşımız olmasına karşın, sosyal hayatta ve çalışma alanında engelli vatandaşlarımızla aynı yoğunlukta karşılaşamamaktayız. Gerek fizik ortamın ve yaşam alanlarımızın engelli vatandaşımızın rahat hareket etmeleri ve cemiyet hayatına katılabilmeleri için gerekli şartları taşıyor olması, gerekse söz konusu vatandaşlarımızın çalışma hayatında yeterince yer edinmelerini sağlayacak özel eğitim ve istihdam imkanlarının sınırlı olması bugün engelli vatandaşlarımızın toplumdan soyutlanmasına ve kaderiyle baş başa kalmalarına sebep olmaktadır.”

Bu bağlamda;

SORU 1: Engelli vatandaşlarımızın, sosyal hayatta ve çalışma alanında engellerini ne zaman kaldıracaksınız?

CEVAP 1: TBMM’nde 6.2.2014 tarihinde 6518 sayı ile kabul edilen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile engellilerin istihdamı, eğitim, sosyal yaşama katılımı ve engelliler (ve yaşlılar) için erişilebilirlik ve sosyal yaşama katılımlarıyla ilgili önemli düzenlemeler yapılmıştır.

Engellilerin eğitimi konusundaki çalışmalar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülmekte olup, eğitsel tanılamaları dikkate alınarak engellilere resmi okullar bünyesinde özel eğitim okullarında, özel eğitim sınıflarında ve kaynaştırma eğitimi yoluyla özel eğitim verilmekte, bunun yanında özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden yararlanan öğrencilerin özel eğitim giderleri Devletçe karşılanmaktadır. 2012-2013 eğitim-öğretim yılında özel eğitim örgün eğitimde ve özel eğitim yaygın eğitimde toplamda 1479 okulda 252.025 özel eğitim gereksinimi olan birey eğitim almaktadır. Taşımali Eğitim Projesi kapsamında 2012-2013 eğitim-öğretim döneminde 46.095 engelli öğrencinin taşımali eğitimine katkı verilmiş ve 94.886.434 TL ödeme yapılmıştır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca 2013 yılında Türkiye genelinde “Destek Özel Eğitim Hizmetlerinin Verimliliğinin Araştırılması Projesi” (DESÖP) kapsamında 1720 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde alan araştırması yapılmıştır. Araştırmada özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin mevcut durumları ve sorunları tespit edilmiş, kamu kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanımının sağlanması için yeni politika ve örnek model önerisi geliştirilmiştir. Bakanlığımızın, Karadeniz Bölgesi’ndeki yerel dinamikleri harekete geçirerek, toplumsal bütünleşmenin sağlanmasına ve engelliliğin önlenmesine katkıda bulunmayı amaçlayan destek programı olan EDES 2011 yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

Valiliklerin yetki ve sorumluluğunda ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanan EDES, 2011 yılında 33 proje için valiliklere 1.999.525,66 TL. kaynak aktarılmıştır. 2012 yılı 63 proje

için valiliklere 3.989.138,02 TL. kaynak aktarılmıştır. 2013 yılında ise EDES'in uygulandığı il sayısı artırılmış olup Karadeniz Bölgesi'nin tamamını kapsayacak biçimde proje teklifleri alınmıştır. Amasya, Artvin, Bartın, Bayburt, Çorum, Düzce, Giresun, Gümüşhane, Karabük, Kastamonu, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Tokat, Trabzon, Zonguldak illerinden gelen projeler değerlendirilmiş ve sıralamaya tabi tutulmuştur. Söz konusu projelerden, yapılan değerlendirmeler sonucunda 60 adet projenin finansmanı uygun bulunmuş ve ilan edilmiş olup projelerin uygulanması aşamasına geçilmiştir.

“Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik” 7 Şubat 2014 tarih ve 28906 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak, yürürlüğe girmiştir. Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı olarak (EKPSS) düzenlenecek olan merkezi sınavın ikincisi 2014 Nisan ayı içerisinde yapılması planlanmaktadır.

Engellilerin aktif iş yaşamına katılımlarını sağlamak yönünde Bakanlığımızca “İşverenler için “Herkes İçin Engelsiz İşyeri İşverenler Rehberi” hazırlanarak işverenlerin engelli istihdamı konusunda yönlendirilmesi, özendirilmesi amaçlanmıştır.

Bakanlığımız ve KOSGEB işbirliğinde yürütülen “Girişimcilik Engel Tanımaz” projesinin pilot olarak seçilen İstanbul, Ankara, Erzurum ve Gaziantep illerinde başlatılması hedeflenmiş yoğun talep karşısında proje ülke geneline yaygınlaştırılmıştır. Projeye, engelli vatandaşlarımızın KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik eğitimlerine katılımı, iş kurma aşamasında koçluk desteği almaları ve başlangıç sermayesi niteliğindeki KOSGEB Yeni Girişimci Desteğinden yararlanmaları hedeflenmektedir.

Bakanlığımız ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü koordinasyonunda korumalı işyerlerinin desteklenmesi ve güçlenmesi amacı ile hazırlanacak projeler, 4857 sayılı Kanunun 101. maddesi gereğince tahsil edilen fondan desteklenecek olup, projeler için teklif çağırısı yapılmıştır. Teklif çağırısı kapsamında desteklenecek projeler ile; engelli kişilerin haklarını savunan sosyal tarafların desteklenmesi, engelli istihdamının altyapısının geliştirilmesi, işgücü piyasasında normal şartlar altında çalışma imkanı kısıtlı olan zihinsel ve ruhsal engelli kişilere istihdam ortamları oluşturulması amacıyla korumalı işyerlerinin kurulması ve yaygınlaştırılması, bu tür işletmelerin sayısının ve etkinliklerinin artırılması ve engelli istihdamında artış hedeflenmektedir.

Engellilerin kamusal ve sosyal alanlara erişilebilir düzenlemelerin yapılmasına ilişkin, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 2 nci ve 3 üncü maddelerine istinaden hazırlanan Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği 20 Temmuz 2013 tarihli ve 28713 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bakanlığımız tarafından 2013 yılı içinde oluşturulan “Ulusal Erişilebilirlik İzleme Sistemi” çalışması ile 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 2 nci ve 3 üncü maddeleri kapsamına giren binalar, açık alanlar ve toplu taşıma araçlarının erişilebilirlik durumlarının belirlenmesi ve takibi amaçlanmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülmekte olan Ulaşılabilirlik Destek Projesi (UDEP) ile farklı kentsel kullanımları içeren pilot alanlar için bilimsel ölçütlere ve TSE standartlarına uygun olarak hazırlanan projelerin valilikler aracılığı ile desteklenmesi, Bakanlığımızın teknik bilgi desteği ile illerde yapılması amaçlanan bu çalışmalarla erişilebilirliğin kent ve ülke geneline yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

SORU 2: Engelli vatandaşlarımızın özel eğitimlerinin ve istihdam alanlarının artırılması konusunda ne tür çalışmalar yapmaktasınız?

CEVAP 2: Engellilerin özel eğitimlerine ilişkin TBMM’nde 6.2.2014 tarihinde 6518 sayı ile kabul edilen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile düzenlemeler getirilmiş olup, engellilerin eğitim konusunda Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılmaktadır. Bu kapsamda; kaynaştırma eğitimi ile engelli öğrenciler ile diğer öğrencilerin birlikte eğitimini öngören eğitim sisteminden yararlanan engelli öğrenci sayısı 161.295’dir. Bakanlığımız tarafından engelli öğrenciler için Taşınabilir Eğitim Projesi devam etmektedir. “Destek Özel Eğitim Hizmetlerinin Verimliliğinin Araştırılması Projesi” (DESÖP) kapsamında 1720 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinde alan araştırması yapılmıştır. Ülkemizde, otizm spektrum tanısı almış bireye sahip ailelerin ve otizmlili bireylerin artan ihtiyaçları ve çeşitlenen taleplerini karşılamak üzere otizmlili birey ve ailelerinin yaşam kalitesini arttırmak, ailelere destek vermek, sistemli ve nitelikli bakım hizmetinin sunulabilmesini sağlamak üzere uygun politikaların geliştirilmesine yönelik Bakanlığımızca “Otizm Spektrum Bozukluğu Eylem Planı Taslağı” oluşturulmuştur.

Engelli istihdamına ilişkin olarak, Engellilerin özel eğitimlerine ilişkin TBMM’nde 6.2.2014 tarihinde 6518 sayı ile kabul edilen Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile korumalı işyeri konularında yer alan düzenlemeleri ile engelli istihdamını teşvik etmek hedeflenmektedir.

Kanunda, Engelli istihdamını teşvik amacıyla, korumalı iş yerlerinde istihdam edilen, iş gücü piyasasına kazandırılması güç olan zihinsel ve ruhsal engelli çalışanlar için diğer kişi ve kuruluşlar tarafından karşılanan tutar dahil, yapılan ücret ödemelerinin yıllık brüt tutarının yüzde 100’ü oranında iş yeri indirimi yapılması; indirim her bir engelli çalışan için 5 yıl süreyle uygulanması, korumalı iş yerlerinde çalışan engellilerin işsizlik sigortası işveren payının Hazine’den karşılanması, korumalı iş yerleri, çevre temizlik vergisinden muaf olması yanında zihinsel ve ruhsal engelli bireylerin istihdamı konularında düzenlemeler öngörülmektedir.

Bakanlığımız tarafından yürütülen istihdamı teşvik edici ve yönlendirici çalışmalar süreklilik bağlamında devam etmektedir. İşverenlere yönelik bilinçlendirici ve yönlendirici çalışmalar yapılırken ayrıca işverenler için rehber kitap yayımlanmıştır. Bakanlığımız ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü koordinasyonunda korumalı işyerlerinin desteklenmesi amacıyla proje teklif çağrısı yapılmıştır. Proje ile korumalı işyerlerinin yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.